

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την Ελλάδα Δρ. 10. — Για το Εξωτερικό Δρ. 10.

20 λεπτά το φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ : Στα κιάκια της Πλατείας Συντάγματος, Όμόνοιας, Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τροχιάδρου, (Οφθαλμιατρείο), Βουλής, Σταθμού Υπόγειου Σιδηρόδρομου (Όμόνοια), στο καπνοπωλείο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα), Εξάρχεια, στα βιβλιοπωλεία «Εστίας» Γ. Κολάρου και Σακέτου [όδος Σταδίου, αντίκρυ στη Βουλή]. Στο Βόο, βιβλιοπωλείο Χριστόπουλου.

Η συνδρομή πλερώνεται μπροστά κ' είναι ενός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΚΑΠΙΟ

Ξανάσασμα νιώσαμε με τον αγώνα της «Δικαιοσύνης», τον παληκαρίσιο τον αγώνα της, τον τίμιο—κ' ε' θ' ν' κ' ο' μπορούμε ακόμα νάν τον πούμε,—νάν φωνάζει πώς δυο 'Αρεοπαγίται δεν κάνουν το καθήκον τους και νάνπαυτσει από την Πολιτεία τον καθαρισμό του 'Ανώτατου Δικαστηρίου, που πρέπει να στέκεται άγνo και περήφανο στη συνείδηση του κόσμου.

Νά τι μ'ας χρειάζεται για να σωθούμε: μια τέττα «Δικαιοσύνη» σε όλους τους κλάδους και σε όλα τα επαγγέλματα: μια φημερίδα τέττα για το ναυτικό που νάν ξεσκεπάσει δ,τι στραβό κι ανάποδο γίνεται στο ναυτικό, μια φημερίδα για το στρατό που νάν χτυπάει αλύπητα όλες τις στρατιωτικές παρατιμονιές, μια φημερίδα από γιατρούς που νάν παραφυλάει τη Γενική Σκολή και νάν ξεσκεπάσει κάθε επισημονικό κομπογιανντισμό, μια φημερίδα από οπτισε-ρηδες που νάν καταγγέλλει στο δημόσιο τους

άσυνείδητους που πουλούνε αλεύρι για κιννίνο ή ληστεύουν με χίλιους δυο άτιμους τρόπους τον κόσμο, μια φημερίδα τελοσπάντω για κάθε κλάδο δημόσιο και κοινωνικό, για κάθε επάγγελμα, ακόμα και για κάθε φιλαθροπική ή πατριωτική επιχείρηση.

Πά νάν σωθεί αυτός ο τόπος και νάν δει Θεού πρόσωπο, πρέπει νάνστράψουν πολλοί μπαλτάδες σάν τη «Δικαιοσύνη», πρέπει νάν ξεγυμνωθούν πολλοί σ ο β α ρ ο ι καταγκιό-ζηδες, πρέπει πολλές τενεκεδένιες αξίες νάν σω-ριαστούν καταγής. Μόνο με τέτοιο παληκαρίσιο και τίμιο αγώνα, με τέτοιο άγριο μάν καλοσυ-νείδητο ξεσκεπάσμα, θάν φύγουν οι κάθε λογής τενεκέδες από τη μέση και θάν καθαριστεί ο τόπος για νάνρθούν οι τίμιοι και οι αξιοί νάν πιά-σουνε δουλιά.

Τους ανάξιους κι άσυνείδητους σε κάθε κλάδο, όλοι τους ξέρουν, όλοι τους σιγολένε, μάν κανείς δεν τολμά νάν τους καταγγείλει, κανείς δεν αποκοτάει νάν φωνάζει τ'ονομά τους. Προ-φασίζομαστε πώς σωπαίνουμε γιατί δέ θέλου-με νάν μ'ας πούν κακούς, γιατί δεν πιθυμούμε νάν βιάσουμε κανένα, μάν η αλήθεια είναι πώς σωπαίνουμε γιατί φοβούμαστε, γιατί μ'ας λείπει η παληκαριά που είναι το σπουδαιότερο γνώ-ρισμα και στολίδι κάθε τίμιου ανθρώπου, μ'ας λείπει στο τέλος και η συνείδηση της βαριάς και ιερής υποχρέωσης που έχει κάθε πολίτης νάν καταγγέλλει δ,τι κακό βλέπει που μπορεί νάν βλάψει την Πολιτεία ή κι αυτόν ακόμα το γείτονά του.

Η «Δικαιοσύνη» έρχεται σήμερα νάν μ'ας διδάξει το καθήκον μας, και της αξίζει σ' αλή-θεια στεφάνι δάφνινο γι' αυτό.

ΤΟ ΦΥΛΛΟ

της άλλης βδομάδας θάν βγει εξαιρετικά αντί Κυ-ριακή τη Δευτέρα, πρώτη του Γενάρη, γιάν νάνρχι-νάει έτσι με τον καινούριο χρόνο κι ο πέμτος χρό-νος του «Νουμά». Κατόπι θάν ακολουθήσει νάν βγαί-νει ταχτικά, καθώς πρώτα, κάθε Κυριακή.

Ο «Νουμάς» μπαίνοντας στον πέμτο χρόνο του αναγκάζεται νάν κάμει μάν απαρτίτητη άβαρία από τέσσερις σελίδες, βγαίνοντας πιά μ' όχτώ σε-λίδες και πασιζώντας με όσο του είναι μπορείτό δια-λεχτώτερη ύλη νάν κάνει τους αναγνώστες τους νάν κερδίσουνε σε ποιότητα δ,τι θάν χάνουνε σε ποσότητα.

Βίβλια, όσοι αγοράζουνε μάν φημερίδα μόνο και

μόνο για το χαρτί της θάν λυπηθούν άμα ιδούν πώς το χαρτί λιγοστεύει και μπορεί και νάν φωνάζουν πώς κλέβουνται. Μάν ο «Νουμάς» τέτοιους αναγνώστες δεν έχει: άν είχε δέ θάνανε και καμιά ανάγκη νάν βγαίνει. Το ξέρουμε γιατί αγοράζεται ο «Νουμάς» και ξέρουμε ακόμα πώς και με τέσσερις σελίδες νάν-βγαίνει κι ακριβώτερη νάντανε ή συνδρομή του, πάλι θάν αγοράζεται το φύλλο από τους ίδιους ανθρώπους, που δεν πλερώνουνε γιάν νάνγοράσουνε χαρτί, άλλά γιάν νάν συντρέξουν έναν τέτοιο αγώνα.

Αυτό δεν το λέμε μεις: το λένε άπειρα γόη-ματα που έχουμε στάν χέρια μας, γράμματα σταλμέ-να από άφοσιωμένους εργάτες και φίλους της 'Ι-δέας, που μ'ας κάνουν ότα διαβάζουμε, όσα ή χρυσή τους καρδιά τους σπρώχνει νάν γράφουνε, νάν περιφα-νεύμαστε που μ'ας έλαχε ή μεγάλη τιμή νάν συνερ-γαζώμαστε με τη διαλεχτή μερίδα του 'Εθνους σε ζήτημα που ή σήμερα τιμάει το 'Εθνος, άξιο ό-μως και θάν το σώσει.

Ο σπουδαιότερος λόγος που αναγκάζει το «Νου-μά» νάν λιγοστεύει τις σελίδες του είναι δ ξεπεσμός του φράγκου που κατάντησε τη συνδρομή του εξω-τερικού (γιατί στο 'Εξωτερικό έχει τους περισσότερους συνδρομητάδες) ίσια πάνου κάτω με τη συνδρομή του εξωτερικού: ή βγάλουμε μάλιστα και τις 2 και 60 που δίνουμε σε γραμματόσημα το χρόνο για κα-θε συνδρομητή του εξωτερικού, ή συνδρομή κατεβαί-νει σε 7,50 δρ. μονάχα. Και μάν που άνοίξαμε τέ-τια κουβέντα, άδράχουμε την εύκαιρία νάν παρακα-λίσουμε τους συνδρομητάδες του εξωτερικού νάν τά συλλογιστούν όλ' αυτά και νάν μ'ας στείλουν τη συν-δρομή τους, γιατί μερικοί φαίνεται το ξεχάσανε.

Η «ΑΚΡΟΠΟΛΗ»

γράφοντας στο φύλλο της περασμένης Τρίτης γιάν το άρθρο του Τριανταφυλλίδη, που το ξανατυπώ-νουμε και μεις σήμερα, κηρύχνει πάλι το Εὐαγγέ-λιο της Μισής Γλώσσας και ρήχνεται, κατά την αγίατρευτη συνήθεια της, κατακέφαλα της δημοτι-κής, γιατί, λείει, ή Δημοτική όπως την εκατάκτη-σαν τάν στενοβρακία που της έφóρεσαν οι αδιάλλα-κτοι όπαδοί του Ψυχάρη και του Παλλή είναι δυ-σκολώτερη από την άρχαία άττική. Μήπως θαρ-ρεί ή «'Ακρόπολη» πώς είναι εύκολώτερη ή πλατο-βρακιά δημοτική στην όποία υποχρεώθηκε δ καη-μένος δ 'Αντρέας νάν γράφει την «'Αποκάλυψη»;

παραστράτισμα του παιδιού σου, γιατί άλλως δέ θάν σε θέλη δ κόσμος νάν ζής ανάμεσό του ;

ΝΙΚ. Σωστά: μάν κ' έλέν, άν ήθελα νάν κάμω άλλως, δέ μ' άφίνει δ κόσμος.

ΠΑΥΛ. Έσένα ; και ποιος σ' αναγκάζει έσένα ;

ΝΙΚ. Ποιος ; Δέ καταλαβαίνεις, ότι κ' έγω εί-μαι σκλάβος του κόσμου, του έρκου μου, της κοι-νωνίας μας, που θάν με πη άτιμο, που θάν με κατη-γορήσει γιατί δέ σεβάστηκα τη θέληση του πεθαμέ-νου φίλου, που θάν ξεστομίση και θάν σκεφτή ότι γιάν νάν μάν πάρη δ Στέφανος την κόρη μου, άφου είτα-νε άρραβωνιασμένοι με τέτοιο τρόπο, χωρίς άλλο ύ-πάρχει κάποιος σπουδαίος λόγος ; Δέ θ' άργήση νάν βρή άφορμή που θάντιμάξη και το παιδί μου κ' έ-μένα. Μάν έγω που γνώρισα καλάν τον κόσμο δέ θάν-φίσω νάν πέρη σφαχτάρι της κακίας του το παιδί μου και μαζί μ' αυτό κ' έγω.

ΠΑΥΛ. Μάν όχι ! όχι !...όπως θέλεις έσύ νάν προστατίψης την τιμή σου, θέλω κ' έγω νάν προστα-τίψω τη δική μου.

ΝΙΚ. Μάν κράζεις σ' αγώνα, που δεν πρέπει νάν τον ζητήσης.

Π. Μάν κάνει ή ανάγκη ! τάκουσ ; ή ανάγκη !

ΝΙΚ. Φυλάξου !

ΠΑΥΛ. Θέλω νάν φυλάξω το σπίτι μου !

ΝΙΚ. Συλλογίσου ότι ή θέληση του πεθαμένου, μάν και δεν είναι παράλογη, είναι πιο σεβαστή και πιο δυνατή από τη δική σου. Έχω άκομη με το μέρος μου και τον έρκο μου.

Π. Όχι όμως και τη θέληση του Στέφανου.

ΝΙΚ. Ο πεθαμένος αυτός, που τόσο σε φοβί-ζει, έμπιστεύτηκε το παιδί του σ' έμένα κ' ένοώ νάν το προφυλάξω.

ΠΑΥΛ. Ο πεθαμένος ! δ πεθαμένος !

ΝΙΚ. Όταν δ πατέρας του Στέφανου πήρε την άπόφαση νάν πεθάνη, είχε το προαίσθημα ότι κάτι τρομερό κακό θάν τον εύρισκε από την γυναίκα, που τόσο την αγάπησε: μού το ξεμολογήθηκε με κάποιο φόβο: γι' αυτό ζήτησε νάν βρή στο θάνατο την παν-τοτεινή ήσυχία: μάν με όρκισε νάν και πάντα το μάτι μου άπάνω στο παιδί του, έπειδή είχε άκό-μη και το προαίσθημα, ότι κι αυτό θάν πάθαινε από το αίμα της γυναίκας, που στάθηκε άφορμή του ά-δικου θανάτου του !

ΠΑΥΛ. Σώπα !

ΝΙΚ. Νοιώθεις την αλήθεια αυτών, που σου λέω.

ΠΑΥΛ. Μάν με βασανίζεις άλλο.

ΝΙΚ. Κ' έγω άρκίστηκα νάν προφυλάξω το παιδί

του. Φοβάμαι άκομη και γιάν σένα, έπειδή δίχως άλλο δ πεθαμένος θάν ξεπροβάλλη νάν ζητήση έκδι-κηση... Θάν κάμω κείνο που πρέπει...

ΠΑΥΛ. Στάσου ! μάν φεύγης !

ΝΙΚ. Περιστό: δέ χρειάζονται περισσότερα λόγια.

ΠΑΥΛ. Τι θέλεις νάν κάμης ;

ΝΙΚ. Ότι θάνανες κ' έσύ, άν ήσουνα στη θέ-ση μου. Θάν προσπαθήσω με κάθε τρόπο ν' αλλάξης γνώμη... Είρεις τί όμορφο θάν φωνή στον κόσμο, άμα μάθη ότι ύστερ' από όσα σου είπα, δίνεις την κόρη σου στο γιό του έρωμένου της γυναίκας σου ;

ΠΑΥΛ. Ά ! μού άνάδης και πάλι ότι ήθελα νάν το σήσω μέσα μου.

ΝΙΚ. Λόγια ! λόγια, που καθένας νοιώθει την αξία τους.

ΠΑΥΛ. Θέλεις νάν γίνω άτιμος !... ένα κ' έσύ με τους άλλους. Μόνο που βρήκες μέρος πιο καταλ-ληλο γιάν νάν ρίξης το φαράκι σου. Ο έρωμένος της γυναίκας μου ! Ναι !

ΝΙΚ. Και το παιδί του θάν πάρη την κόρη σου.

ΠΑΥΛ. Όχι !

ΝΙΚ. Τι ;

ΠΑΥΛ. Δέ θάν γίνη δ γάμος αυτός ! τον φοβάμαι !

Ἄμα ὅμως ἡ ἀ' Ἀκρόπολις δογματίζει πὺς ἀκό-
βουμε μιὰ συλαβική αὐξηση χωρὶς νὰ ξέρομε τὸ
διότι, πᾶσι νὰ πεί πὺς ἡ ἀ' Ἀκρόπολις δὲ διάβα-
σε οὔτε λέξη ἀπὸ ὅσα γραφτήκανε γιὰ τὸ ζήτημα
αὐτό, καὶ μὲ ἀθρώπους πού κατεβαίνουν ἀμελέτητοι
στὸν ἀγῶνα δὲ χωραὶ καμιά συζήτηση. Ἀς χαίρε-
ται λοιπὸν τῇ μισῇ της καὶ τοὺς μισοὺς της καὶ
ἄς τσαμπουνάει ὅ,τι θέλει. Ποιὸς μπορεῖ νὰν τὴν
ἐμποδίσαι νὰ κάνει τὸ κέρι της!

Εἴμαστε βέβαιοι πὺς κάποιος ρεπορτάγκος τῆς
ἀ' Ἀκρόπολις ἔγραψε τὸ ἄρθρο τῆς Τρίτης, γιὰτὶ
μόνο φιλόδοξος ρεπορτάγκος μπορεῖ νὰ ὑποστηρίξει
τέτιες χοντρές ἀνοησίες.

ΕΙΠΑΜΕ

στὸ περασμένο φύλλο Ἑθνικὸ τὸ βιβλιάρικι τοῦ κ.
Ἡλίας Σταύρου «Θρησκεία καὶ Πατρίδα» καὶ τέτιο
εἶναι στ' ἀλήθεια. Νὰ ποῦμε περσότερα, καθὼς τοῦ
ἀξίζουν, δὲν μποροῦμε μέσα στὸ βιβλίο ὑπάρχει
κάπιο ἀφιέρωμα τιμητικώτατο γιὰ τὸ «Νουμά» πού
μας ἐμποδίζει νὰ μιλήσουμε πλατὺ καὶ νὰν ἀλύσου-
με τὸ λαμπρὸ αὐτὸ βιβλίο, πού πρέπει ὅλ' οἱ Ῥωμιοὶ
νὰν τὸ δώσουνε στὰ παιδιὰ τους, ἂν ἔχουν τὴ φιλο-
δοξία νὰν τὰ κάνουν καλοὺς πολῖτες καὶ ὄχι δασκα-
λοδρέματα.

Ἐσσηκῶνουμε δὲ μὲνᾶχα τὰ περιεχόμενά του καὶ
ἀπ' αὐτὰ θὰ καταλάβετε τὴν ἀξία τοῦ βιβλίου.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ : Ἀφιέρωμα, Χριστοῦγεννα — Πά-
σκα — Σπερινός — Ἡ Παναγία τοῦ Κασωπί.

ΠΑΤΡΙΔΑ — Ἀφιέρωμα — Ἡ σημαία τῆς Πα-
τρίδας — Ἐμπρός μᾶς — Στὴ μάχη μέσα — Στὸ θά-
νατο ἐνός Ἡρώα — Ὁ θελοντής — Ὁ ὄρκος τοῦ νεο-
σύλληπτου — Στὸν Ἑθνικὸ στόλο — Ἡ σημαία τῆς
Ταβέρνας — Στὰ Μακεδονικὰ σώματα — Στους ξενι-
τεμένους.

Καλὰ τὸ χαραχτήρισε κάποιος «βιβλίο μικρὸ μὰ
πού βρίσκεται μέσα του κάτι μεγάλον».

ΚΑΠΙΟΣ

κ. σχολαστικὸς βγήκε, φαίνεται, νὰ χτυπήσει στὶς
ἀ' Ἀθήνας τὸν κ. Μ. Τριανταφυλλίδη γιὰ τὸ ἄρθρο
του. Τί εἶδους χτύπημα ἔκανε ὁ κ. σχολαστικὸς δὲν
τὸ ξέρομε· ξέρομε μοναχὰ πόσο μαστορικὰ τονε
συγύρισε στὸ «Νέο Ἄστυ» τῆς Δευτέρας ὁ Γιώργης
Πολίτης, ὁ γιὸς τοῦ κ. Πρύτανη, μ' ἓνα ἀρθράκι

του — καὶ πόσο νόστιμα καὶ λογικὰ τοῦ ἀπόδειξε
πὺς δὲν ξέρει τί λέει.

Ἀπὸ τὸ ἄρθρο τοῦ κ. Πολίτη ξανατυπώνουμε
δὲ τὸν τελευταῖο παράγραφο :

«Κρίμας πού στὴν Ἑλλάδα τὰ μάτια δὲν τᾶ-
χουμε γιὰ νὰ βλέπομε, καὶ κρίμας πού ἡ ψυχὴ μας
δὲν αἰσθάνθη ἀκόμα, καθὼς τὸ παινιέται ὁ κ. Μ.,
τὴν ἀπλή ὁμορφίαν τοῦ ἀρχαίου κόσμου, τὴν τόσο
μεγάλῃ στὴν ἀπλότητά της. Ὅταν θὰ νοιώσουμε
τὴν ἀρχαία ποίηση καὶ τὴν ἀρχαία τέχνη ὅπως
τὴν ἐνοιῶσαν ὅσοι μιὰ φορὰ καθώσαντε στὸ Διону-
σιακὸ Θέατρο, καὶ ὅσοι ἄκουγαν ἀπὸ τοὺς ραψῶδους
ἀπαγγελλόμενα τὰ ποιήματα τοῦ Ὀμήρου, τότε θὰ
μάθουμε νὰ μὴν καταφρονᾶμε τὴ γλῶσσα μας, καὶ
δὲ θὰ λέμε πιά πὺς δὲν ἐμιλήσαμε ποτέ τὴ γλῶσ-
σα πού μᾶς ἐπότισε μαζί μὲ τὸ γάλα της καὶ μὲ
τὴν καρδιά της ἡ μάνα μας».

Ὁ κ. Σχολαστικὸς ἐλπίζουμε νὰ ὠφελήθηκε
σημαντικὰ ἀπὸ τὸ μάθημα πού πῆρε καὶ δὲ θὰ ξα-
νακάνει ἄταχτα.

ΤΡΕΛΛΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΠΟΘΟΥ ΘΑΝΑΤΟΣ

Τοῦ κ. Ψυχάρη.

« — Ποῦθε, Γλυκέ μου καὶ Καλέ;
Δὲ σὲ θυμοῦμαι διόλου ὡς τώρα...
Κι ὁ Πόθος σκύβει καὶ μοῦ λέει :
« — Στὴ μαγεμένη σὲ εἶδα χώρα »

Μακριὰ πού οἱ Πόθοι ἀναγελοῦν
Τοὺς Νιούς, πού τοὺς γελοῦν ἀγάπες,
Καὶ, σὰν τὰ κρίνα, τοὺς φιλοῦν
Λευκὲς οἱ μάγισσες οἱ ἀράδες.

Ἐκεῖ ἐγὼ σὲ εἶδα μιὰ φορὰ,
Διόλου χωρὶς νὰ μὲ κοιτάξεις,
Κ' εἶχες τὴν πλάνα τὴ χαρὰ
Σὲ κόρφους μάγους νὰ πετάξεις...

Γύρισε τώρα μὴ θωρεῖς
Τὸ δρόμο ἐκείνονε τὸν ἴσιο :
Μ' ἐμέναν' ἔλα νὰ χαρεῖς
Κόσμο χαρούμενο περίσσιο.

Νᾶνέβουμ' ἔλα σὺ πηλὸ
Τῆς Μάνας Νιότης τὸ παλάτι,
Ποιὲ ἓνα δάκρυ σου θολὸ
Ποὺ δὲ θὰ ἡσκιῶνει σου τὸ μάτι.

Ποιὲς πού δὲ θὰ χωριστεῖς
Ἀπὸ τὴ γλῶσσα καὶ ἀπ' τὸ γέλι
Καὶ θὰ εἶς' ἐκεῖ ὁ κελαϊδιστής
Μὲ χεῖλη ζάχαρη καὶ μέλι...

Τὸν Πόθο τότε ἀκολουθῶ,
Μὰ σὺ πηλὰ του ὡς ἀνεβαίνω
Μοῦ κράζει : — Τώρα δὲν ποθῶ
Τώρα ἄλλο τίποτις... πεθαίνω ! »

Κ' εἶσι ὁ φτωχὸς τραγουδιστής
Μὲ τὴ Μαννούλα του ἀπομένω :
Τῆς Νιότης παρηγορητής,
Μὲ χεῖλι πάντα πικραμένο.

1906 Σπέτσες.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΜΑΣ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ*

MONACHO, 25.11.06.

Φίλε κύριε Κακλαμάνε,

Εἶδα νὰ δημοσιεύεται στὰ τελευταῖα φύλλα τοῦ
«Νουμά» σὲ μετάφραση τὸ ἄρθρο τοῦ Μπρούχμαν
γιὰ τὸ γλωσσικὸ μας ζήτημα. Κρίμα πού ὁ «Νου-
μας» δὲ διαβάζεται σὲ ὅλα τὰ ἑλληνικὰ σπίτια καὶ
πού ἡ γλῶσσα στὴν ἵποια μεταφράστηκε ἡ μικρὴ
αὐτὴ μελέτη ἐμποδίζει καὶ αὐτὴ νὰ διαβαστῇ ἀπὸ
ὅλους τοὺς «ὀρθοφρονούντας» στὸ περίφημο ζήτημα.
Γιατὶ τὰ μετρημένα λόγια πού βρίσκονται ἐκεῖ μί-
σα γιὰ τίς γλωσσικὲς μας συνθηκὰς ἔχουν μεγάλη
σπουδαιότητα καὶ ἔπρεπε ἀπὸ ὅλους νὰ διαβαστοῦν
καὶ μὲ προσοχή. Καὶ γιὰ τὴ σημασία αὐτὴ ἤθε-
λα νὰ πῶ δυὸ λόγια, ἐσσηκῶνοντας δυὸ ἰδιαιτέρως
μεριές :

1) Τὸ ἄρθρο ἐγγράφηκε ἀπὸ τὸν Μπρούχμαν.

*) Δημοσιεύτηκε στὸ «Νέο Ἄστυ» (13 τοῦ Δεκέβρη,
σελ. 1, στηλ. 6) μὲ τὸν τίτλο «Αἱ τελευταῖαι λέξεις τοῦ
Γλωσσικοῦ ζητήματος».

ΝΙΚ. Κ' εἰς ;

ΠΑΥΛ. Ναί... καὶ ἐγὼ. Ἐγίνες ἀντίπαλος τοῦ
τρόμου μου καὶ μὲ νίκησες ! Δυναμώσες μὲ τὰ λό-
για σου τὸ βάσανό μου καὶ μὲ νίκησες ! Εἶς' εὐ-
χαριστημένος ;

ΝΙΚ. Δὲν ξέρω... Ἐγὼ μοναχὰ ὅτι θὰ γίνῃ
γιὰ μένα ἐκεῖνο, πού περιμένουν ὅλοι...

ΠΑΥΛ. Φύγε τώρα... Ὁ Στέφανος δὲ θὰ πάρῃ
τὴν Εἰνὴ ! Φύγε !... Ὡ ! δὲ βαστῶ ἄλλο.

ΕΕΝ. Πατέρα... πατέρα, τί ἔχεις ; εἰμ' ἐγὼ.

ΠΑΥΛ. Φύγε !

ΕΕΝ. Δὲν ἤρθεν ἀκόμα ἡ ὥρα νὰ μὲ διώχνης
ἀπὸ κοντὰ σου· πρέπει νὰ μ' ἀκούσης.

ΠΑΥΛ. Ὅχι ! δὲ θέλω... φύγε !

ΕΕΝ. Ἄν ἤξερες, πατέρα, πόσο ἄδικος γίνεσαι !

ΠΑΥΛ. Ἄδικος !... μπορεῖς ἀκόμη νὰ μοῦ λές
καταπρόσωπα σὰν τὴ μητέρα σου τὴ λέξη αὐτὴ ;
Ἄδικος ἐγὼ, πού καὶ τώρα δὲ μὲ κρατᾷ ἡ καρ-
διά μου νὰ λησμονήσω τί μοῦ εἶσαι, ἂν κ' ἐξαιτίας
σου εἶναι τὸ περιγέλιο ὅλων ; Γιατὶ νὰ μὴν ἔχω
τὴ δύναμη νὰ γίνω ἀληθινὰ ἄδικος, ὅπως θὰ σὰς
ἔξιζε ;

ΕΕΝ. Γι' αὐτὸ ἴσια-ἴσια πρέπει νὰ μ' ἀκούσης.

ΠΑΥΛ. Ὅχι· ξέρω τίς συνηθισμένες δικαιολο-

γίες τῶν γυναικῶν. Μὰ τώρα πιά τέλειωσαν ὅλα !
Κοντὰ στὸ φόβο μου βάλατε καὶ τὴ ντροπὴ ! Μὲ
κάματε νὰ μὴ μπορῶ ν' ἀπολογηθῶ στὸν ἄνθρωπο,
πού μὲ τὴ μεγαλύτερη σκληρότητα ἤρθε νὰ μὲ βρί-
σῃ καὶ νὰ μ' ἀναγκάσῃ νὰ κάμω ὅ,τι ἤθελε αὐ-
τός... Ναί ! δὲν εἶμαι τίποτα πιά... Ἐγίνα κάτι
λιγότερο καὶ ἀπὸ τὸ τίποτα !

ΕΕΝ. Ἄ ! γιὰτὶ νὰ μὴν ἔχω τὴ δύναμη ν'
ἀνοίξω τῆς ψυχῆς σου τὰ μάτια γιὰ νὰ ἰδῇς τὴν
ἀλήθεια.

ΠΑΥΛ. Τὴν ἀλήθεια ;... καὶ δὲν τὴ βλέπω,
δὲν τὴν ἀκούω, δὲν τὴ νοιώθω γύρω μου, παντοῦ ;
Νὰ ἰδῶ τὴν ἀλήθεια ! Καὶ τὸ λέει ἔτσι πικρὰ τὸ
στοματάκι αὐτό, πού πάντα τραγουδοῦσε τὸ ψέμα
τῆς ζωῆς !

ΕΕΝ. Πατέρα !

ΠΑΥΛ. Νὰ τώρα τὰ ὁμορφα σου ὄνειρα, ἡ λα-
τρεία σου στὴν καλοσύνη καὶ στὴν ἀγάπη, ἡ λεύ-
τερη χαρὰ σου ἐνωμένα μὲ τὸν πιὸ βάρβαρο τρόπο
σὲ πράξη, πού μὲ κάνει νὰ κρύβω τὸ πρόσωπο ἀπὸ
ντροπὴ, πού μ' ἀναγκάζει νὰ σκύβω τὰ μάτια γιὰ
νὰ μὴν ἀντικρύσω τὸ ἀνάμπαγμα τοῦ κόσμου, πού
μοῦ παίρνει τὴ δύναμη ν' ἀποκριθῶ σ' ὅσους μὲ
βρίζουν.

ΕΕΝ. Βλέπω, πὺς ἂν προσπαθοῦσα νὰ δικαιο-
λογηθῶ θάβριζα τὸν ἑαυτό μου !

ΠΑΥΛ. Νὰ δικαιολογηθῇς ;... Μὰ δὲ θὰ μοῦ
φανῇ καθόλου παράξενο, ἂν ἔχης τὸ θάρρος. Ἀνίσως
καὶ σοῦ λείπῃ εἰσένα, δανείσου το ἀπὸ τὴ μητέρα
σου... Ταίριαζετε τόσο σὲ ὅλα ! Γιατὶ νὰ μὴν ἔ-
χης καὶ τὸ θάρρος της ; Ἐρετε νὰ τὰ περιφρονᾶτε
ὅλα τόσο, πού δὲ θὰ δυσκολευτῇτε νὰ βρῆτε ὁμορ-
φες δικαιολογίες... Ἡ συχνὴ συναναστροφή σου μὲ
τὸ Στέφανο, ἡ φωτιὰ τῆς νιότης, ἡ λύπη πού γεν-
ναίει ἡ ἐρημιά του στὸν κόσμο... ἡ τραγικὴ ἱστορία
τοῦ πατέρα του... Τὴν ξέρεις βέβαια καὶ ἐσὺ τὴν ἱ-
στορία τοῦ πατέρα του καὶ μὲ τὴν πονετικὰ σου
καρδιά θέλησες νὰ διορθώσης τὸ δίκιο τῆς μητέρας
σου σ' αὐτόν.

ΕΕΝ. Ὡ ! πόσο κακὸς γίνεσαι !

ΠΑΥΛ. Κακὸς !... κακὸς !... μὲ κάνει ἰσοῖς τί-
τοιον ἰσοῖς, πού ὅλη σας τὴν ἀγάπη τὴ φυλάξατε
γιὰ ἓναν πεθαμένο !... Ἡ μάνα ἀγάπησε σ' ὅλη
τῆς τὴ ζωὴ ἓναν πεθαμένο καὶ ἡ κόρη τὸ γιὸς του !...
Αὐτὸ εἶναι καλοσύνη ! αὐτὸ εἶναι μεγαλεῖο ψυχῆς !...
Καὶ γιὰ μένα ξέρατε νὰ κρατῆστε τὴ λύπη, τὴ
ντροπὴ...

ΕΕΝ. Πατέρα !